

NEVARNO

Pri zaužitju v vstopu v dihalne poti je lahko smrtno. Povzroča hude poškodbe oči. Lahko povzroči zaspanost ali omotico. Zelo strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinkti. Da bi preprečili tveganja za ljudi in okolje, ravnjajte v skladu z navodili za uporabo. Ponavljajoča izpostavljenost lahko povzroči nastanek suhe ali razpokane kože. Nosiš zaščitne rokavice/zaščitno obleko/zaščito za oči/zaščito za obraz. Uporabljati le zunaj in dobro prezračevanjem prostoru. PRI ZAUŽITUJU: takoj pokličite CENTER ZA ZASTRUPITVE/zdravnika. PRI STIKU Z OČMI: Previdno izpirati v vodo nekaj minut. Odstranite kontaktne leče, če jih imate in če to lahko storite brez težav. Nadaljujte z izpiranjem. Ob slabem pocutju pokličite CENTER ZA ZASTRUPITVE/zdravnika. NE izvzeti bruhanja. Prestrež razlitjo tekočino. Odstraniti vsebino/posodo pri pooblaščenem zbiralcu ali odstranjevalcu nevarnih odpadkov in odpadne embalaže.

VAROVANJE OKOLJA: S sredstvom ali njegovo embalažo ne onesnaževati vode. Naprav za nanašanje ne čistiti ali izplakovati v bližini površinskih voda. Preprečiti onesnaženje preko drenažnih in odtočnih jarkov na kmetijskih zemljiščih in cestah. V primerih, ko se za oprševanje v zaščitenih prostorih uporablajo čmrlji, jih je treba pred tretiranjem zapreti v njihove panje. Pri tretirjanju je treba preprečiti onesnaženje vodotokov, vodnjakov, jezer in izvirov tako, da se upošteva predpise s področja varovanja voda. Zaradi zaščite vodnih organizmov je treba pri tretirjanju na prostem upoštevati netretiran varnostni pas 30 m tlorsne širine od meje brega voda 1. in 2. reda.

PRVA POMOČ IN MEDICINSKI UKREPI OB NEZGODI

Spolšni ukrep: Prizadeto osebo se čim prej umakne iz kontaminiranega področja na svež zrak ali v dobro prezračen prostor, se jo zavaruje pred mrazom oziroma vročino. Zagotoviti je treba osnovne življenske funkcije. Pokliče se zdravnika in se mu pokaže originalno embalažo in/ali navodilo za uporabo sredstva.

Pri vdihavanju: Ravnati se je treba v skladu s splošnimi ukrepi. **Stik s kožo:** Odstrani se kontaminirano obleko in obutve, kožo se temeljito umije z vodo in milom. V primeru draženja kože se takoj poišče zdravniško pomoč. Pred ponovno uporabo je treba delovno obleko oprati.

Stik z očmi: S palcem kažalcem se razpre veki prizadetega očesa in oko vsaj 15 min spirja s počasnim curkom čiste vode. Če je mogoče, odstraniti kontaktne leče, če jih oseba nosi. Nadaljevati s prskanjem. Če draženje ne preneha, se je treba posvetovati z zdravnikom ali okulistom.

Pri zaužitju: Usta se spere z vodo, prizadeti naj popije do 2 dl vode. Takoj se pokliče zdravnika. Ne izvzeti se bruhanja. Osebi z moteno zavestjo se ne sme dati ničesar piti, niti ji izvzeti bruhanja. Če je možno, se zdravniku predloži navodila za uporabo.

Napotki za zdravnika: Zagotoviti in vzdrževati je treba osnovne življenske funkcije. Zdravljenje je simptomatično in podporno. Specifičen protistrup ni poznan.

Formulacija: koncentrat za emulzijo (EC)

INSEKTICID

Vsebnost

1L

VSEBUJE: piriproksifen 100 g/L (10,8 % w/w)

(CAS št.: 95737-68-1)
solvent-nafta (nafta), težka aromatska

UPORABA

Harpun se uporablja za zatiranje škodljivih žuželk na paradižnikih in kumarah gojenih v zaščitenih prostorih ter za zmanjševanje številnosti populacije v nasadih jablan in hrusk. Kot manjša uporaba se uporablja za zmanjševanje številnosti populacije v nasadih mandarin in podobnih hidrov, jablan, hrusk, breskev, nektarin, marelci, česenj, višenj, sliv, oljik, na trti za pridelavo vrinskega in namiznega grozdja ter okrasnih rastlinah.

DELOVANJE

Sredstvo HARPUN se uporablja kot insekticid z ovicidnim in larvicidnim načinom delovanja, ki zavira razvoj začetnih oblik žuželk. Po rastlinah se premiča translaminarno. Sredstvo nima neposrednega učinka na odrasle žuželke, ampak preprečuje izleganje ličink iz jačej, ki so jih odložile tretirane samice.

Rok uporabe: Dve leti od datuma proizvodnje pri pravilnem skladisčenju.

Datum proizvodnje in številka serije: Odtisnjeno na embalaži.

Prazne embalaže ni dovoljeno ponovno uporabiti.

Sredstvo se sme prodajati samo ob predložitvi potrdila o pridobitvi znanj iz fitomedicine. Pred uporabo preberite priložena navodila.

Registracija: MKGP RS, UVHVR št. U34330-67/2015/8 z dne 28.10.2016, z vsemi spremembami.

Proizvajalec in imenik registracije:

Galenika-Fitofarmacija a.d.,

Batajnički drum bb ,

1080 Žemun – Beograd, Srbija

Zastopa: Galenika-Fitofarmacija d.o.o. ,

Tržaška cesta 515 ,

SI-1351 Brezovica pri Ljubljani ,

Tel.: 01 360 20 22 , Fax: 01 360 20 53

Distributer: KARSIA, Dutovlje,d.o.o.,

Poslovnična Ljubljana,

Tržaška 132, 1000 Ljubljana, Slovenija,

tel.: 00 386-8-387-89-31;

www.karsia.si

GALENKA - FITOFARMACIJA

NAČIN DELOVANJA: Sredstvo HARPUN se uporablja kot insekticid z ovicidnim in larvicidnim načinom delovanja, ki zavira razvoj začetnih oblik žuželk. Po rastlinah se premešča translaminarno. Sredstvo nima neposrednega učinka na odrasle žuželke, ampak preprečuje izleganje licičnik iz jajčec, ki so jih odložile tretirane samice.

NAVODILO ZA UPORABO:

Uporabljaj se:

a) GLAVNE UPORABE:

- **na paradižnikih in kumarah**, gojenih v zaprtih prostorih, za zatiranje **rastlinjakovega ščitkarja (*Trialeurodes vaporariorum*)** v odmerku 75 mL sredstva na 100 L vode pri porabi vode 1000 do 1500 L/ha, pri čemer največji odmerek enega tretiranje ne sme preseči 1,125 L sredstva na ha. Sredstvo se lahko uporabi največ dvakrat v enem rastnem ciklusu, v intervalu 10 do 14 dni. Prvo tretiranje se opravi, ko se na rastlinah opazi prve odrasle osebke škodljivih žuželk.

- **na jablanah** za zmanjševanje številnosti populacije **jabolčnega zavijača (*Cydia pomonella*)** v odmerku 1 L/ha pri porabi vode 600 do 1000 L/ha. Sredstvo deluje zgolj na jajčecu, zato se tretiranje opravi v času, ko samice jabolčnega zavijača oddlagajo jajčeca, po cvetenju jablan v fenološki faziji, ko so plodiči večji od 10 mm; odpadanje plodičev po cvetenju, do faze, ko je premer plodov večji od 40 mm, plodovi so pokončni (BBCH 71-74).

Opozorilo: Sredstvo se lahko na istem zemljišču uporabi pri zatiranju jabolčnega zavijača največ dvakrat v eni rastni dobi, v intervalu 14 dni, če se sredstvo ni uporabljalo pred cvetenjem jablane.

- **na hruškah** za zmanjševanje številnosti populacije **hruševih bolšic (*Cacopsylla spp.*)** v odmerku 1 L/ha pri porabi vode 600 do 1000 L/ha. Sredstvo se lahko na istem zemljišču uporabi največ enkrat v eni rastni dobi. Sredstvo deluje na licične stadije L1 do L3, zato se tretiranje opravi v času, ko se ličinke izlegajo iz jajčec oziroma najpozneje ko so v stadiju L3. Tretiranje je dovoljeno v času, ko so hruške v fenološki faziji od nabrekanja cvetnih brstov, do faze, ko plod doseže polovico končne velikosti (BBCH 51-75).

KARENCA: Karenca za jablane in hruške je zagotovljena s časom uporabe. Karenca za kumare in paradižnik je 3 dni.

FITOTOKSIČNOST: Sredstvo, uporabljeno v skladu z navodili za uporabo, za gojene rastline ni fitotoksično.

b) MANJŠE UPORABE:

Učinkovitost in fitotoksičnost fitofarmacevtskega sredstva HARPUN pri uporabi na spodaj navedenih gojenih rastlinah ni bila preverjena, zato

odgovornost v zvezi z uporabo fitofarmacevtskega sredstva HARPUN na navedenih gojenih rastlinah prevzame uporabnik.

Te uporabe so:

- **na mandarinah in podobnih hibridih** za omejevanje številnosti populacije **različnih kaparjev** npr. **veličjastega kaparja (*Lepidosaphes sp.*)**, **oljkovega mediča, (*Saissetia oleae*)**, **pomarančevega kaparja (*Aonidiella aurantii*)**, **oljkovega kaparja (*Parlatoria oleae*)**, **oleandrovrega kaparja (*Aspidiotus nerii*)**, in **ameriškega kaparja (*Quadraspisidiotus perniciosus*)** v 0,075 % koncentraciji, pri porabi 1000 L vode na ha. Odmerek pri posamičnem tretiranju ne sme preseči 0,75 L sredstva na ha. Sredstvo se lahko na istem zemljišču uporabi največ enkrat v eni rastni dobi.

- **na jablanah** za omejevanje številnosti populacije **ameriškega kaparja (*Quadraspisidiotus perniciosus*)** v 0,0375 - 0,05 % koncentraciji, pri porabi od 800 do 1000 L vode na ha. Odmerek pri posamičnem tretiranju ne sme preseči 0,5 L sredstva na ha. Tretira se v fenološki fazi pred cvetenjem jablan.

Opozorilo: Sredstvo se lahko na istem zemljišču na jablanah uporabi največ dvakrat v eni rastni dobi. Če se s sredstvom tretira jablane pred cvetenjem enkrat, je nato za zatiranje jablanovega zavijača dovoljeno samo eno tretiranje.

- **na hruškah** za omejevanje številnosti populacije **ameriškega kaparja (*Quadraspisidiotus perniciosus*)** v 0,0375 - 0,05 % koncentraciji, pri porabi od 800 do 1000 L vode na ha. Odmerek pri posamičnem tretiranju ne sme preseči 0,5 L sredstva na ha. Tretira se v fenološki fazi pred cvetenjem hrušk. Sredstvo se lahko na istem zemljišču uporabi največ enkrat v eni rastni dobi.

- **na breskvah, nektarinah, marelicah, česnjah, višnjah in slivah** za omejevanje številnosti populacije **ameriškega kaparja (*Quadraspisidiotus perniciosus*)**, **murvovega kaparja (*Pseudoaustracaspis pentagona*)** in **čespljevega kaparja (*Parthenolecanium corni*)** v 0,0375 - 0,05 % koncentraciji, pri porabi od 800 do 1000 L vode na ha. Odmerek pri posamičnem tretiranju ne sme preseči 0,5 L sredstva na ha. Tretira se v fenološki fazi pred cvetenjem. Sredstvo se lahko na istem zemljišču uporabi največ enkrat v eni rastni dobi.

- **na oljkah** za omejevanje številnosti populacije **oljkovega mediča (*Saissetia oleae*)** in **oljkovega vrečastega kaparja (*Lichtensis viburni*)** v 0,025 - 0,03 % koncentraciji pri porabi od 700 do 1250 L vode na ha. Odmerek pri posamičnem tretiranju ne sme preseči 0,375 L sredstva na ha. Tretira se v fenološki fazi po obiranju ali pred cvetenjem olj. Sredstvo se lahko na istem zemljišču uporabi največ enkrat v eni rastni dobi.

- na trti za pridelavo vinskega in namiznega grozjja za omejevanje številčnosti populacije velikega trtnega kaparja (*Neopulvinaria innumerabilis*), navadnega trtnega kaparja (*Pulvinaria vitis*), češpljevega kaparja (*Parthenolecanium corni*) in smokvinega volnatega kaparja (*Planococcus ficus*) v 0,05 - 0,075 % koncentraciji, pri porabi od 500 do 1000 L vode na ha. Odmerek pri posamičnem tretiraju ne sme preseči 0,75 L sredstva na ha. Tretira se v fenološki fazi pred cvetenjem. Sredstvo se lahko na istem zemljišču uporabi največ enkrat v eni rastni dobi.

- na okrasnih rastlinah, v zaščitenih prostorih in na prostem, za omejevanje številčnosti populacije hortenzijevega kaparja (*Pulvinaria hydrangeae*), trdoleskinega kaparja (*Unaspis euonymi*), vrečastega kaparja (*Pulvinaria floccifera*) in oleandrovga kaparja (*Aspidiotus nerii*) v 0,05-0,075 % koncentraciji, pri porabi od 500 do 1000 L vode na ha. Odmerek pri posamičnem tretiraju ne sme preseči 0,75 L/ha. Sredstvo se lahko na istem zemljišču uporabi največ enkrat v eni rastni dobi na prostem ter največ dvakrat v zaščitenih prostorih, v intervalu 10 dni.

KARENCA: Karenca za mandarine, jablane, hruške, breskve, nektarine, marelice, češnje, višnje, slive, in trto je zagotovljena s časom uporabe, na okrasnih rastlinah je zagotovljena z načinom uporabe.

OPOZORILO: Zaradi specifičnega načina delovanja sredstva HARPUN, je čas uporabe potrebno dosledno prilagajati razvojnemu stadiju škodljivih žuželk. Vsa tretiranja s sredstvom je treba izvesti pri cvetenjem tretiranih rastlin, razen jablane, ki se jih lahko tretira v času odlaganja jajčec jabolčnegata zavijača, ter oljke, ki se jih lahko tretira tudi po obiranju. Natančen čas uporabe sredstva napove opazovalno napovedovalna služba za varstvo rastlin.

ANTIREZISTENTNA STRATEGIJA: Sredstvo HARPUN vsebuje aktivno snov *piriproksifen*, ki je glede na način delovanja razvrščena v skupino posnemovalcev juvenilnega hormona. Obstaja tveganje, da bi žuželke razvile odpornost na insekticide iz te skupine, če se sredstvo HARPUN uporablja brez vsakršnih omejitev. Pri uporabi insekticidov na osnovi aktivne snovi *piriproksifen*, je potrebno upoštevati splošna načela antirezistentne strategije in omejitve glede števila tretiranj. Tako sta na jablanu in v zaščitenih prostorih dovoljeni največ dve tretiraji z insekticidi na osnovi aktivne snovi *piriproksifen* v eni rastni dobi.

MEŠANJE: Sredstvo se lahko meša s sredstvi neutralne in blago kisle reakcije. Ne sme se mešati s bordojsko brozgo in sredstvi alkalne reakcije. Proizvajalec jamči, da navedeno mešanje ne vpliva na učinkovitost sredstva.

VARSTVO PRI DELU: Pri rokovovanju s koncentriranim sredstvom, mešanju škropilne brozge, polnjenju in čiščenju rezervoarja mora delavec uporabljati primerne zaščitne (nitrilne) rokavice. S koncentratom se sme rokovati samo zunaj ali v dobro prepraževanem prostoru. Med tretiranjem, z ročno oprtno škropilnico v zaščitenih prostorih (rastlinjakih) mora delavec uporabljati primerne zaščitne (nitrilne) rokavice in zaščito za dihalo.

Pri stiku s tretiranimi rastlinami mora delavec uporabljati primerno delovno obleko (dolge hlače, majica z dolgimi rokavi).

DELOVNA KARENCA: Vstop na tretirano površino je dovoljen, ko se škropilna brozga na tretiranih rastlinah popolnoma posuši.

ZNAKI ZASTRUPITVE: V primeru vdihavanja meglic se lahko pojavi kašelj in oteženo dihanje. Sredstvo lahko povzroči zaspanost ali omotico. Pri stiku s kožo lahko pride do draženja, rdečine in srbenja. Ponavljajoča izpostavljenost lahko povzroči nastanek suhe ali razpokane kože. Možen je pojav draženja oči, bolečine, solzenja, srbenja in motenj vida. V primeru zaužitja se lahko pojavijo bruhanje, driska, krči v želodcu in nespecifična sistemski toksičnost. Obstaja nevarnost aspiracije.

PRVA POMOČ IN MEDICINSKI UKREPI OB NEZGODI

Spoštni ukrepi: Prizadeto osebo se čim prej umakne iz kontaminiranega področja na svež zrak ali v dobro prepražen prostor, se jo zavaruje pred mrazom oziroma vročino. Zagotoviti je treba osnovne življenske funkcije. Pokliče se zdravnika in se mu pokaže originalno embalažo in/ali navodilo za uporabo sredstva.

Pri vdihavanju: Ravnati se je treba v skladu s splošnimi ukrepi.

Stik s kožo: Odstrani se kontaminirano obleko in obutev, kožo se temeljito umije z vodo in milom. V primeru draženja kože se takoj poišče zdravniško pomoč. Pred ponovno uporabo je treba delovno obleko oprati.

Stik z očmi: S palcem in kazalcem se razpre veki prizadetega očesa in oko vsaj 15 min spirja s počasnim curkom čiste vode. Če je mogoče, odstraniti kontaktne leče, če jih oseba nosi. Nadaljevati s spiranjem. Če draženje ne preneha, se je treba posvetovati z zdravnikom ali okulistom.

Pri zaužitju: Usta se spere z vodo, prizadeti naj popije do 2 dl vode. Takoj se pokliče zdravnika. Ne izziva se bruhanja. Osebi z moteno zavestjo se ne sme dati ničesar pit, niti ji izzivati bruhanja. Če je možno, se zdravniku predloži navodila za uporabo.

Napotki za zdravnika: Zagotoviti in vzdrževati je treba osnovne življenske funkcije. Zdravljenje je simptomatično in podporno. Specifičen protistrup ni poznан.

PRIPRAVA SREDSTVA ZA UPORABO: Odmerjeno količino sredstva ob stalnem mešanju vlti v rezervoar škropilnice, ki je do polovice napoljen s čisto vodo. Ob neprestanem mešanju dopolniti rezervoar s potrebno količino čiste vode.

NAVODOLO ZA RAVNANJE V PRIMERU IZPUSTA

V primeru nesreče takoj poklicemo **center za obveščanje 112.**

Razlitje v zaprtem prostoru

Pred vstopom v onesnažen prostor si obleči zaščitno opremo (gumije, škorjne, zaščitno obleko, zaščitne rokavice) in si nadeti polobrazno ali obrazno masko za dihala s filtrom za prah.

Pri razlitju je potrebno po razliti zmes posuti vpojni material (npr. pesek, diatomejska zemlja, vezivo za kisline, univerzalno vezivo, žaganje). Poškodovan embalažo in vpito zmes je potrebno mehansko pobrati in prenesti v ustrezne posode, ki se lahko dobro zaprejo. Onesnažene površine dobro sprati z vodo in čistilom. Čistilne vode zbrati in odložiti v ustrezne posode za nevarne odpadke. V primeru razlitja večjih količin sredstva ali pripravljeni škropilne brozge, ogradičiti mesto razlitja s pomočjo peščenih jezov in pregrad. Razlito zmes zbrati in odložiti v ustrezno embalažo. Posode dobro zapreti, jih pravilno označiti in jih shraniti v zračnih prostorih pri pooblaščenem podjetju za uničevanje industrijskih odpadkov.

Požar

V primeru požara gasiti s CO₂, vodno meglo, alkoholno obstojno peno ali s suhimi sredstvi za gašenje. Uporabiti zaščitna sredstva za dihalne organe (avtonomen dihalni aparat z odprtim krogom z dovodom stisnjenega zraka ali cevni dihalni aparat za vdihavanje svežega zraka). Nosit popolno zaščitno opremo. Po čiščenju sleč onesnaženo obleko in zaščitno opremo in kožo umiti z vodo in milom.

Razlitje na prostem

Poleg zgoraj navedenih ukrepov, prepričiti dospetje sredstva v globlje sloje tal s postavljanjem peščenih jezov in kopanjem kanalov. Ne izlivati v kanalizacijo, površinske vode in podtalnico.

Transport

Ugasniti motor vozila oziroma odprt plamen. Ne kaditi. Zavarovati mesto nesreče in opozoriti ostale udeležence v nesreči. Poškodovan embalažo ločiti od nepoškodovane z obvezno uporabo zaščitne opreme.

POGOJI SKLADIŠČENJA

Sredstvo skladiščiti v dobro zaprti embalaži, z originalno etiketo, na suhem in hladnem mestu, v posebnem prostoru, ločeno od hrane, pičače in krmil ter drugih proizvodov, izven dosegata otrok, nestrokovnih oseb in živali. Primerna temperatura skladiščenja je med 5 °C in 30 °C.

Sredstva ne prelivati v drugo embalažo, niti v posode iz katerih se je in pije oziroma v katerih se shranjuje hrana.

RAVNANJE Z OSTANKI IN PRAZNO EMBALAŽO: Uporabnik mora oddati prazno embalažo, ostanke neporabljenega sredstva ali sredstva, ki mu je potekel rok uporabnosti, pooblaščenemu zbiralcu ali odstranjevalcu nevarnih odpadkov. Ravnat mora v skladu z okoljsko zakonodajo, ki ureja področje ravnanja z nevarnimi odpadki in o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo.

Popolnoma izpraznjeno in trikrat izprano embalažo lahko odstranimo kot nenevaren odpadek skladno z Uredbo o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo. Tekočino od izpiranja izljemo v škropilno brozgo. Tako očiščeno embalažo oddamo pooblaščenemu zbiralcu odpadne embalaže oz. jo odnesemo na mesto, kjer je zbirališče odpadne embalaže. Z neizpraznjeno in slabo očiščeno embalažo ravnamo kot z nevarnim odpadkom.

ČIŠČENJE ŠKROPILINE NAPRAVE: Po uporabi sredstva HARPUN izprazniti rezervoar in sistem popolnoma posušiti. Rezervoar, cevi, ventile, šobe in filter dobro sprati s čisto vodo. Posušiti in postopek spiranja dvakrat ponoviti.

Etiketa z navodilom za uporabo je takšna, kot jo je odobril pristojni organ.